

INFORME DE CONJUNTURA

L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

Sumari

Ocupació	2
Atur	5
Preus	7
Altres indicadors d'activitat	8
Comerç exterior	10

Previsions

Ocupació	😊
Atur	😐
Preus	😐
Dinamisme empresarial	😐
Comerç exterior	😞

Llegenda icones:

Empitjora

Igual

Millora

Primer trimestre del 2014

El primer trimestre de l'exercici encara no deixa entreveure com sortirem d'aquesta situació econòmica que fa diversos anys que arrosseguem. L'activitat registra un perfil pla després d'un 2013 difícil, durant el qual tots els indicadors —excepte l'augment del nombre de visitants turístics— es varen manifestar a la baixa. Les primeres dades que ens arriben del trimestre actual mostren que hi ha una lleugera creació d'ocupació neta en dades interanuals d'acord amb l'Enquesta de Població Activa (EPA), a causa de l'augment del sector de serveis, i un manteniment de la construcció. L'atur es redueix a causa d'un ajust comptable que provoca una disminució del nombre d'actius, per la qual cosa la taxa baixa dos punts i el nombre d'aturats ho fa en 15.000 (en dades interanuals), en una situació de pèrdua de població global a la província. Tot i aquests resultats força positius, n'hi ha d'altres de contradictoris, que ens assenyalen la problemàtica del mercat de treball de l'àrea: en dades interanuals, el nombre de persones afiliades a la Seguretat Social disminueix en totes les comarques, excepte en el Montsià —fet que ressalta l'aspecte del fort descens del Tarragonès—, mentre que aquesta xifra augmenta en el conjunt català (a la zona això solament succeeix en els autònoms, que no compensen la variació del Règim General).

Altres indicadors d'activitat (com l'exportació, el tràfic portuari i l'activitat a la construcció) ens mostren les dificultats del 2013, encara que s'observa que les dades pels primers mesos de 2014 semblen un xic millors pel que fa a exportacions i tràfic portuari. Les expectatives són d'un bon any turístic —a l'espera del que passi a Ucraïna i Rússia—, però no es detecten bones perspectives per al sector industrial, que va perdent efectius i vendes a l'exterior. Les dificultats creditícies continuen presents, no per a nous projectes, sinó que per al funcionament de circulat de les empreses i les despeses de consum per a les famílies. Això fa que la demanda interna de béns d'inversió i de consum sigui plana, cosa que provoca una forta contenció i disminució interanual de l'indicador de preus a la zona.

La conjuntura a la baixa continua. Són molts els trimestres en aquesta situació, que, tot i que sembla estàtica, va reordenant —si es vol també a la baixa— el teixit productiu de la zona, que s'ha assentat en canvis estructurals de reajustament, no se sap exactament cap a on, però sí amb uns nivells d'activitat menors.

INFORME ELABORAT PER:

**Grup de Recerca
d'Indústria i Territori
(GRIT) - URV**

Grit
Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

cambrareus

**Cambrade Comerç
de TORTOSA**

cambratarragona

**Cambrade Comerç
de Valls**

1. ELS OCUPATS

Nombre d'ocupats . Primer trimestre (en milers)

TOTAL	2011	2012	2013	2014
Nombre d'ocupats	331,8	317,8	290,5	291,7
Variació anual	1,97	-6,19	-8,61	0,41

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Milers				
2011	20,6	62,1	32,5	216,6
2012	15,1	57	30,3	215,4
2013	17,7	51,7	25,5	198,7
2014	12,3	49,6	26,1	203,7
Sig. Sectorial %				
2011	6,21	18,72	9,80	65,28
2012	4,75	17,94	9,53	67,78
2013	6,03	17,61	8,69	67,68
2014	4,22	17,00	8,95	69,83
Var. interanual %				
2010-11	30,38	15,00	-11,92	-0,96
2011-12	-26,70	-8,21	-6,77	-0,55
2012-13	17,22	-9,30	-15,84	-7,75
2013-14	-30,51	-4,06	2,35	2,52

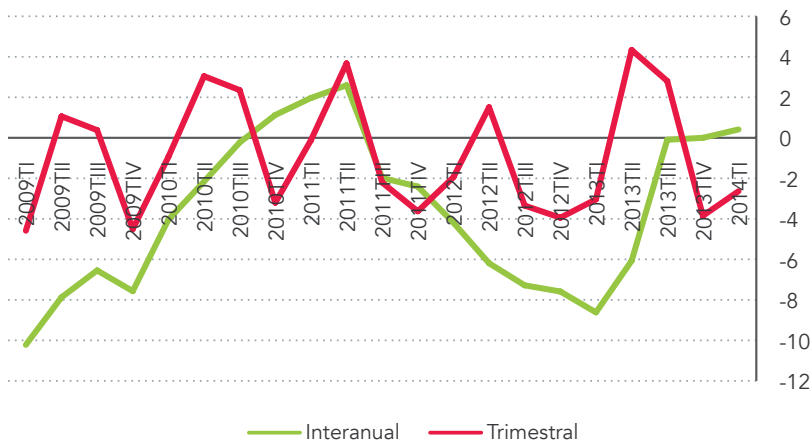
Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

En el primer trimestre de l'exercici, s'observa un cert augment en el nombre de persones ocupades (en dades interanuals): la variació és molt discreta, però contrasta amb els forts descensos dels anys anteriors (també en valoració interanual del trimestre). L'augment de l'ocupació s'ha concretat en un increment d'unes 5.000 persones en l'activitat dels serveis i en poc més de 500 en la construcció. Per contra, hi ha un descens d'unes 2.000 persones en la indústria i de més de 5.000 en l'agricultura.

En primer lloc, l'agricultura ha perdut ocupació a un ritme constant en aquest trimestre de l'exercici: la caiguda interanual és forta, ja que es tracta de més del 30% de l'existent fa un any. La temporalitat en el sector és una de les causes més directes d'aquest descens. En segon lloc, l'activitat del sector secundari —després de la millora interanual en el primer trimestre de 2011— no s'ha recuperat i la pèrdua d'ocupació ha estat una constant del sector, que ara se situa per sota d'un llindar tan significatiu com ho pot ser el de menys de 50.000 persones ocupades en el conjunt de l'àrea. Durant aquest trimestre, la construcció —que experimenta una pèrdua constant des del 2009— assenjala un lleuger augment que ens costa contemplar com una tendència, ja que l'interpretem més com una petita oscil·lació en un sector que ha perdut un gran nombre d'ocupats. En darrer lloc, en el sector terciari —després d'uns quants anys a la baixa— augmenta el nombre d'ocupats en el període, però no arriba al nivell de 2011, ja que ocupa 13.000 persones menys. Tot i així, l'augment interanual és significatiu perquè és el que aferma la variació de l'ocupació global a l'àrea. L'augment de l'ocupació en els serveis destaca com una consolidació de l'activitat en la possible millora dels nivells globals de l'ocupació a la zona, una millora a què també ajuda el lleuger increment en la construcció.

Aquestes dinàmiques acumulades durant els darrers anys configuren una estructura d'ocupació que ha experimentat un canvi important. Aquest trimestre l'ocupació agrària va a la baixa i representa menys del 5% del total d'ocupats; la construcció se situa al voltant del 9%; l'activitat industrial perd molta ocupació i representa només un 17% del total, i el sector de serveis presenta una dinàmica creixent, per la qual cosa es reafirma com al sector amb una ocupació més estabilitzada, amb prop del 70% del total d'ocupats a la zona. Aquesta estructura, però,

Variació interanual i trimestral dels ocupats (2009-14)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

és un xic diferent de la catalana, on l'agricultura representa un 1,53% del total d'ocupats; la indústria, un 17,76%; la construcció, un 5,97%, i els serveis, un 74,74%. Aquesta estructura ocupacional diferent ens explica, en part, per què les oscil·lacions interanuals pel primer trimestre que s'han produït a l'àrea han estat una mica diferents de les del conjunt català en diversos aspectes. En primer lloc, s'ha creat més ocupació a la resta de Catalunya que a la zona analitzada; en segon lloc, en dades globals catalanes, s'ha perdut ocupació en tots els sectors d'activitat, excepte en els serveis, que han augmentat més que a l'àrea, i, en tercer lloc, el descens de la indústria i la construcció ha estat superior en el conjunt català que a la zona, mentre que el descens en l'agricultura —tot i baixar un 15,46%— ha estat inferior al que s'ha manifestat a l'àrea.

La dinàmica de l'ocupació a les comarques de la zona —tal com reflecteix el gràfic que conté dades des del primer trimestre de 2009 fins al mateix trimestre del 2014 en variacions interanuals i trimestrals— mostra fortes oscil·lacions trimestrals: presenta valors a l'alça el tercer trimestre de cada exercici i valors que disminueixen en els altres trimestres, especialment en el primer, durant el qual es produeixen pèrdues d'ocupació importants. En dades interanuals, l'apreciació és diferent, ja que indica una creació d'ocupació entre el 2010 i el segon trimestre del 2011, moment a partir del qual cau i arriba als seu mínim el primer trimestre del 2013. Des de llavors, els resultats són molt minsos i planers, però són positius des del tercer trimestre del 2013. Tot i així, la pèrdua d'unes 40.000 persones ocupades des del primer trimestre del 2011 no deixa d'assenyalar les dificultats de l'economia de l'àrea, que tenen fortes repercussions en el mercat de treball.

1.1. Variació de l'ocupació per comarques. Afiliats a la Seguretat Social

Variació interanual 1r trimestre 2014 (Número d'afiliats)

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	-2,98	-1,08	-5,48	0,50	-0,59
Baix Camp	-3,82	-1,42	-3,22	-0,43	-0,85
Baix Ebre	-1,05	3,45	-3,67	-3,58	-2,49
Baix Penedès	3,24	-1,67	-2,37	0,22	-0,25
Conca de Barberà	-0,53	-1,34	-21,46	2,45	-1,63
Montsià	-3,56	-1,20	-8,41	2,30	0,29
Priorat	2,16	1,21	-15,22	0,74	-0,54
Ribera d'Ebre	-6,11	0,00	-3,87	-0,70	-1,71
Tarragonès	-3,47	-1,27	-4,47	-3,15	-3,04
Terra Alta	-3,27	3,33	-14,01	-1,93	-2,89
Camp de Tarragona	-1,86	-1,27	-4,79	-1,74	-1,90
Terres de l'Ebre	-3,03	1,05	-6,06	-1,20	-1,45
CATALUNYA	0,08	-0,87	-3,87	1,28	0,63

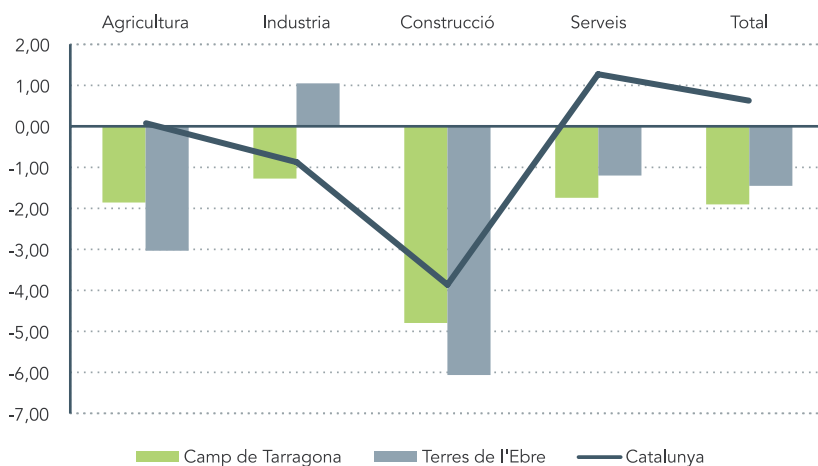
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

En totes les comarques de l'àrea, el nombre de persones afiliades a la Seguretat Social disminueix en dades interanuals, excepte en el Montsià, on el fort augment dels serveis compensa la variació global. En canvi, això no succeeix a l'Alt Camp, la Conca de Barberà ni el Priorat, on el sector terciari també augmenta, però no suficientment per compensar la variació de la resta de sectors, molt afectada pel fort descens de la construcció.

Els afiliats al sector de l'agricultura disminueixen en totes les comarques, a excepció del Baix Penedès i el Priorat; la indústria augmenta en el Baix Ebre, el Priorat i la Terra Alta, un augment que no compensa el descens de les àrees amb més ocupació industrial de la zona, i la construcció experimenta un fort descens, principalment a la Conca, el Priorat i la Terra Alta, comarques interiors en les quals aquesta ocupació havia estat relativament significativa i avui es troba fortament desorganitzada. En dades interanuals, cal destacar diversos aspectes: en primer lloc, podem observar el fort descens total del Tarragonès, el més elevat de totes les comarques —que és especialment important en els serveis i també en la construcció—; en segon lloc, podem observar que el descens, donada la particularitat anterior, és superior al Camp que a l'Ebre, i, en tercer lloc, podem comprovar que es produeix un descens a la zona (camp de Tarragona i terres de l'Ebre) enfront d'un increment en el total català, motivat per la variació dels serveis.

D'altra banda, també hi ha diferències entre la dinàmica del conjunt català i la de l'àrea en el mercat de treball. En la taula següent es mostra aquesta variació interanual durant el primer trimestre del 2013 i el 2014: a Catalunya es produeix un augment tant en el Règim General de la Seguretat Social com en el Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA), principalment, en aquest darrer; mentre que a Tarragona l'augment té lloc en el RETA i disminueix d'una manera significativa el d'afiliats al Règim General.

Variació interanual afiliació a la Seguretat Social

Variació interanual dels afiliats a la Seguretat Social

	Catalunya		Tarragona	
	2014	2013	2014	2013
Règim General	2.258.687	2.247.701	193.678	198.502
RETA	522.366	515.824	52.710	52.458
Diferència	V. Absolut	Variació %	V. Absolut	Variació %
Règim General	10.986	0,49	-4.824	-2,43
RETA	6.542	1,27	252	0,48

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

2. ELS ATURATS

Taxa d'atur. Primer trimestre

	Tarragona	Catalunya	Espanya
2009	18,47	16,16	17,40
2010	18,10	17,91	19,80
2011	20,05	18,90	21,29
2012	23,42	22,00	24,20
2013	29,04	24,40	26,90
2014	26,17	22,10	25,93

Font: elaboració pròpia a partir de l'EPA

Els aturats. Anàlisi sectorial. Quart trimestre

Milers	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Llarga durada p. ocupació*
2010	71,80	3,10	6,60	12,70	18,80	30,60
2011	83,20	1,80	4,90	12,80	24,80	38,90
2012	97,30	7,40	4,90	7,90	30,60	46,50
2013	118,90	3,10	6,90	6,10	41,30	61,50
2014	103,40	4,60	5,00	3,00	34,90	55,90

Taxa d'atur	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Llarga durada p. ocupació*
2010	18,38	16,32	10,89	25,60	7,92	11,24
2011	19,98	8,04	7,31	28,26	10,27	11,78
2012	23,61	32,89	7,92	20,68	12,44	13,78
2013	28,98	17,42	11,77	19,30	17,21	16,49
2014	26,17	27,22	9,16	10,31	14,63	14,00

Distribució	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2010	100	4,32	9,19	17,69	26,18	42,62
2011	100	2,16	5,89	15,38	29,81	46,75
2012	100	7,61	5,04	8,12	31,45	47,79
2013	100	2,61	5,80	5,13	34,74	51,72
2014	100	4,45	4,84	2,90	33,75	54,06

*Aturats que cerquen la primera ocupació o fa més d'un any que estan desocupats.

Font: elaboració pròpia a partir de l'EPA

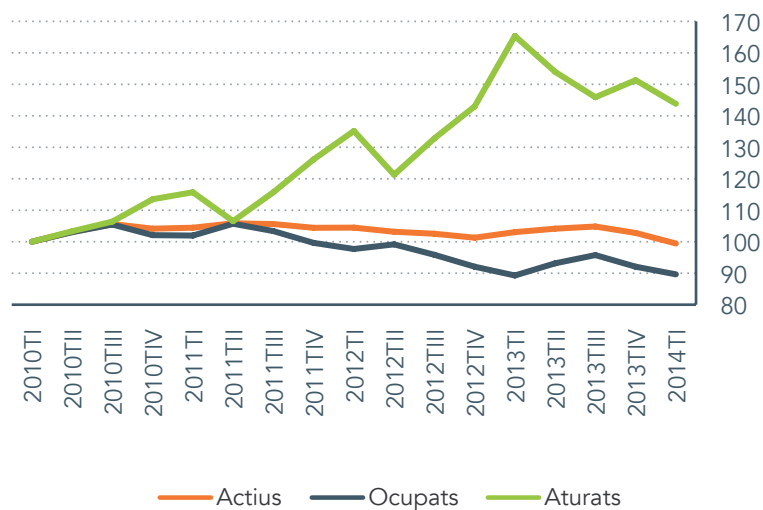
En dades interanuals, la taxa d'atur ha disminuït en quasi tres punts com a conseqüència de la modificació de la base de la població activa en relació amb noves dades demogràfiques que indiquen una pèrdua de 4.000 persones a la zona en el darrer any. La disminució de l'indicador ha estat superior a la zona que al conjunt català i espanyol, encara que cal considerar que el primer trimestre de 2013, amb la nova base, la revisió de la taxa d'atur de la zona s'apropà al 30%. Tot i el descens interanual del període actual, la significació de les dades no deixa de reflectir una problemàtica molt específica de la zona, on la taxa d'atur és superior a la del de les altres dues àrees (se situa més de quatre punts per sobre de la catalana).

El nombre de persones aturades el primer trimestre de l'exercici ha disminuït en més de 15.000 en dades interanuals; la depuració de censos, potser, reflecteix les xifres d'una manera més ajustada, però que no permeten minimitzar la problemàtica de l'atur a la zona. El descens s'ha donat en tots els sectors d'activitat, excepte en l'agricultura. En termes relatius i valors interanuals, el descens més intens ha tingut lloc en el sector de la construcció i la indústria i ha estat més moderat en els serveis i en els col·lectius que fa més d'un any que estan a l'atur o que volen entrar en el mercat de treball.

Els cicles temporals de passar d'atur sectorial a classificar-lo com a atur de llarga durada modifiquen les xifres relatives al nombre d'aturats per sectors. Aquest descens, però, no vol dir que es creï ocupació, cosa que, com hem vist anteriorment, no ha succeït en gran manera. Tot i que s'ha ocupat a 1.200 persones més, l'atur ha disminuït en 5.500, fet que implica un fort descens en la comptabilització de la població activa en unes 15.000 persones per una pèrdua de població a la zona de 3.000 homes i 1.000 dones. Això ens indica que unes 10.000 persones han desistit de voler ser actives.

En la indústria i la construcció, les taxes d'atur estan al voltant del 10%; en els serveis —sector que l'augment de l'atur ha afectat més recentment tot i la disminució experimentada el primer trimestre de 2014 en relació amb l'exercici anterior—, es troba propera al 15%; mentre que en l'agricultura està per sobre del 26%. En aquest trimestre, el pes dels aturats ha experimentat oscil·lacions interanuals diferents: un descens

Variació de l'atur des de 4T de 2010

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

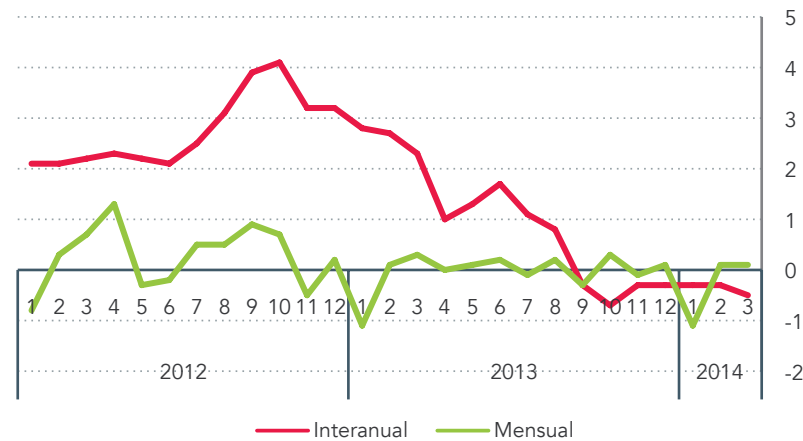
en els sectors secundari i terciari, un augment en l'agricultura i un augment superior a dos punts en els aturats de llarga durada i persones que volen entrar en el mercat de treball, que representen el 54,06 % del total d'aturats.

El nombre d'actius ha estat estable amb petites oscil·lacions d'entrades i sortides, excepte en aquest ajust de dades del primer trimestre de 2014. D'altra banda, ens trobem amb un mercat de treball amb una forta rotació d'ocupats temporals, fet que ha donat una certa mobilitat, ja que permet que diverses persones puguin entrar en el mateix mercat en diferents períodes temporals. Aquesta flexibilitat, però, no fa que es mantingui l'ocupació global; al contrari, aquesta ha disminuït d'una manera notòria a la zona, perquè s'ha repartit el treball, situació que no ha evitat un gran augment de l'atur. Temporalment es pot observar com disminueix el nombre d'ocupats i la població activa essencialment es manté, mentre que el nombre d'aturats experimenta un gran increment. La estacionalitat de l'ocupació i la contractació temporal mantenen els indicadors d'actius, però assenyalen unes rendes del treball a la baixa, amb un elevat nombre d'aturats i un percentatge cada cop menor de persones que gaudeixen de les prestacions d'atur.

3. L'ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM (IPC)

Variació per mesos i interanual de l'IPC a Tarragona

Font: INE

La variació dels preus de consum continua moderada amb un indicador interanual negatiu durant el mes de març i amb un índex global que representa un augment d'un 3,192% des del gener de 2011, és a dir, des de fa tres anys. La disminució de la demanda interna i la estabilització — preocupant — de preus a la major part dels països de la zona euro fa pensar en el perill d'entrar en una dinàmica deflacionària. El perill existeix, però fins ara les dades dels diferents grups de preus fan que no se'l tingui en compte, ja que hi ha moviments alcistes en alguns grups, per la qual cosa no es pot generalitzar el concepte de deflació. Això no obstant, és manifest que l'estancament de la demanda interna fa que els minoristes abaixin els preus per assolir els nivells de vendes, fet que fa créixer les ofertes d'oportunitat amb preus continguts i que implica una reordenació del comerç minorista i de la distribució en una lluita a la baixa de preus per mantenir demanda.

Índex de preus de consum. Desembre de 2013

Base 2011	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	103,192	104,348	103,356
Aliments i begudes no alcohòliques	104,640	105,289	104,722
Begudes alcohòliques i tabac	113,478	113,770	113,920
Vestit i calçat	96,138	94,980	95,215
Habitatge	106,825	108,496	107,644
Parament de la llar	99,909	103,581	101,373
Medicina	113,375	113,507	110,937
Transports	103,188	104,076	104,409
Comunicacions	88,748	88,664	88,742
Esbarjo i cultura	98,709	100,858	99,763
Ensenyament	115,011	118,481	114,882
Hotels, cafès i restaurants	102,262	102,231	101,114
Altres béns i serveis	105,989	107,024	105,338
Variacions interanuals %			
Índex general	-0,5	0,1	-0,1
Aliments i begudes no alcohòliques	0,4	0,6	0,5
Begudes alcohòliques i tabac	2,4	2,5	2,6
Vestit i calçat	0,0	0,1	0,1
Habitatge	-0,1	1,2	1,0
Parament de la llar	-1,2	0,5	-0,3
Medicina	1,7	1,6	0,6
Transports	-1,9	-1,6	-1,3
Comunicacions	-6,8	-6,9	-6,9
Esbarjo i cultura	-2,1	-1,4	-2,3
Ensenyament	0,2	0,7	1,9
Hotels, cafès i restaurants	-0,2	0,4	0,2
Altres béns i serveis	1,2	1,3	0,8

Font: INE

Observant el gràfic anterior, pot existir aquesta idea deflacionària des del setembre de 2013, perquè l'indicador interanual dels preus és negatiu, però el mensual no ho és (excepte en el mes de gener a conseqüència de les rebaixes). En la resta de mesos es pot apreciar un lleuger augment, que, com que és inferior al de l'exercici anterior en dades interanuals, ens retorna un indicador negatiu. Estem en una situació de contenció de demanda a causa de la disminució de rendes — més que no pas en una de deflació, a la que sí que es podria entrar si no s'activa la demanda. Activar aquesta demanda sembla difícil, ja que totes les previsions assenyalen que la moderació dels preus de consum es mantindrà molt estable els propers mesos.

L'índex de preus és superior en el conjunt català i espanyol que a la zona que ens afecta tant l'evolució amb base 2011 com en dades interanuals per al mes de març de 2014, que ens indica un -0,5 enfront d'un 0,1 per al conjunt català i d'un -0,1 per a l'espanyol. En analitzar les diferències interanuals del mes de març de 2014 per grups, n'hi ha que manifesten una variació alcista: begudes alcohòliques, altres béns i serveis, medicina, aliments i ensenyament. Per contra, hi ha disminucions en: transport, comunicacions, esbarjo, parament de la llar i hotels i restaurants; mentre que el vestit i calçat resten igual. En general, s'observa que les disminucions a les comarques de Tarragona són superiors que en les altres àrees i que els augments són menors, fet que fa que l'indicador global sigui negatiu.

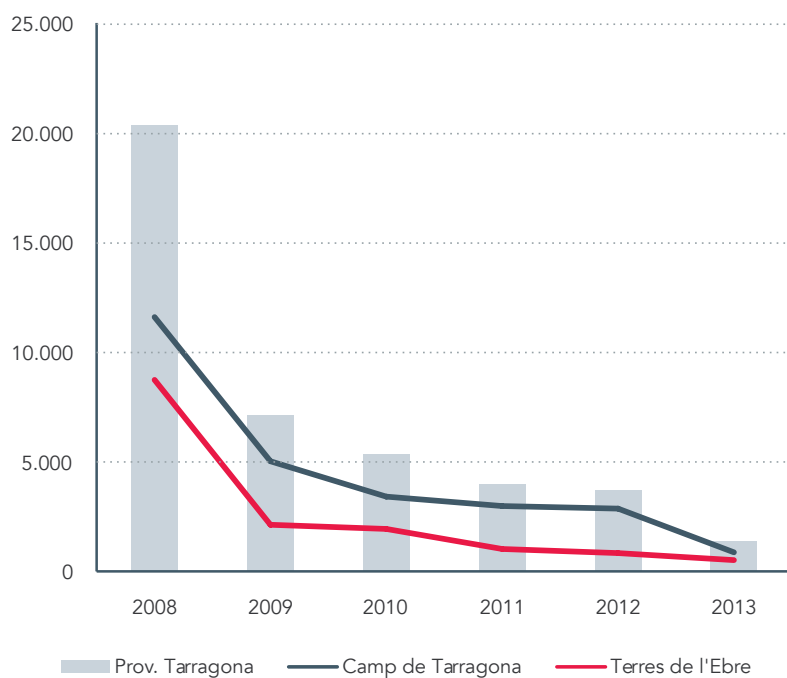
4. ALTRES INDICADORS D'ACTIVITAT

Indicador d'activitat a la construcció residencial (habitatges que s'inicien i acaben durant l'any)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Variació 2013/12
Alt Camp	720	383	214	88	126	79	-37,30
Baix Camp	4.113	1.384	833	1.016	800	264	-67,00
Baix Ebre	3.949	748	1.153	270	264	124	-53,03
Baix Penedès	1.951	770	523	485	441	156	-64,63
Conca de Barberà	253	104	79	133	40	71	77,50
Montsià	4.126	1.154	545	602	472	346	-26,69
Priorat	84	30	52	10	24	13	-45,83
Ribera d'Ebre	515	183	168	87	72	27	-62,50
Tarragonès	4.471	2.348	1.706	1.246	1.430	285	-80,07
Terra Alta	139	39	68	61	25	16	-36,00
Camp de Tarragona	11.592	5.019	3.407	2.978	2.861	868	-69,66
Terres de l'Ebre	8.729	2.124	1.934	1.020	833	513	-38,42
Prov. Tarragona	20.321	7.143	5.341	3.998	3.694	1.381	-62,62
Catalunya	98.576	50.229	33.815	26.602	18.314	9.341	-49,00

Font: Secretaria General d'Habitatge. Generalitat de Catalunya.

Habitatges acabats i iniciats

Font: Secretaria General d'Habitatge. Generalitat de Catalunya.

Tenint en compte l'economia de l'àrea analitzada, cal avaluar tres indicadors més que també són significatius. Es tracta de la construcció d'habitatges, el moviment de mercaderies al port de Tarragona i el moviment de passatgers a l'aeroport de Reus. En tots tres casos, ho comparem en relació amb l'exercici de 2012 i altres d'anteriors per entendre'n l'evolució en la situació econòmica actual. El primer, la construcció d'habitatges, el considerem com a suma dels habitatges acabats i iniciats durant l'any, de manera que esdevé una aproximació del conjunt de l'activitat de construcció a la zona.

Els habitatges iniciats i acabats varen caure d'una manera important entre el 2008 i 2009 i, des d'aleshores, han continuat a la baixa, encara que no sempre amb tanta intensitat com en la caiguda que hi va haver entre el 2012 i el 2013 (en el cas del camp de Tarragona va ser d'un 69,66% i en el de les terres de l'Ebre, d'un 38,41%). L'efecte multiplicador que havia tingut la construcció residencial a l'àrea en uns períodes determinats és ara pràcticament inexistent. La variació interanual del 2013 s'ha produït principalment al camp de Tarragona (cal ressaltar les disminucions del Baix Camp, 67%; el Baix Penedès, 64,63%, i el Tarragonès, 80,07%). A les terres de l'Ebre, la disminució ha estat inferior i ha tingut incidència sobretot en el Baix Ebre i la Ribera d'Ebre.

El moviment de mercaderies al port de Tarragona ha disminuït en un 5,78% durant l'exercici de 2013, tot i que a l'inici de 2014 es recuperen dades amb relació interanual. Això no obstant, la disminució en tots els grups de càrrega i descàrrega de l'any 2013 és important i ha estat relativament significativa en sòlids a lloure i càrrega conteneritzada; en els líquids a doll, que representen una part important del tràfic, la disminució ha estat inferior. La reducció de l'activitat portuària té efectes sobre el conjunt de l'activitat de l'àrea, a la vegada que es veu influenciada pel dinamisme de l'economia de la zona, en la qual la disminució dels indicadors de comerç amb l'exterior ha tingut repercussions sobre l'activitat portuària, principalment en

El moviment de mercaderies al port de Tarragona

	Any	Nombre	2.013	Capital
	2011	2012		Var 2013/12
Líquids a doll	18.700.365	19.049.525	17.924.518	-5,91
Cru	6.508.560	7.673.858	7.576.948	-1,26
Altres productes petrolífers	10.102.546	9.381.478	8.663.593	-7,65
Químics i adobs	2.089.259	1.994.189	1.683.977	-15,56
Sòlids a lloure	9.279.089	10.888.789	7.375.083	-32,27
Càrrega general	3.755.550	3.133.734	2.589.827	-17,36
Conteneritzada	2.560.697	2.026.780	1.568.952	-22,59
Altres mitjans	1.194.853	1.106.954	1.020.875	-7,78
Gran tràfic	31.735.004	33.072.048	27.889.428	-15,67
Altres mitjans	314.316	344.683	253.850	-26,35
TOTAL TRÀFIC	32.049.320	33.416.731	28.143.278	-15,78

Font: Elaboració pròpia a partir de Port de Tarragona.

líquids i sòlids.

L'aeroport de Reus té un paper important com a complement de l'activitat turística de la Costa Daurada. L'exercici de 2013 va ser molt positiu pel sector, principalment per l'augment del nombre de visitants estrangers, molts dels quals utilitzen aquesta infraestructura de transport. Aquesta major aflluència va fer créixer en un 3,61 % el nombre de passatgers de l'aeroport, cosa que ha suposat un increment superior al del conjunt d'aeroports catalans gestionats per AENA (la forta caiguda de passatgers de l'aeroport de Girona es va compensar amb l'increment de passatgers al del Prat). El nombre de serveis va augmentar més que el de passatgers, fet que assenyala una disminució del nombre de passatgers per operació, que, d'altra banda, representa només el 47,11 % del de la mitjana catalana amb 57 passatgers enfront dels 121 dels altres aeroports.

El moviment de passatgers a l'aeroport de Reus

	2010	2011	2012	2013	Var 2013/12
Passatgers	1.419.461	1.362.683	937.341	971.166	3,61
Avions	26.536	21.494	16.112	16.977	5,37
Pass./Avió	53	63	58	57	-1,67
Catalunya					
Passatgers	35.487.269	38.768.886	38.926.415	38.918.768	-0,02
Avions	347.612	352.347	335.162	320.523	-4,37
Pass./Avió	102	110	116	121	4,55
Reus/Catalunya %					
Passatgers	4,00	3,51	2,41	2,50	3,63
Avions	7,63	6,10	4,81	5,30	10,18
Pass./Avió	52,40	57,62	50,09	47,11	-5,95

Font: Elaboració pròpia a partir d'AENA.

5. EL COMERÇ EXTERIOR

Exportacions i importacions de Tarragona (milers d'euros)

	Any 2012		Any 2013	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	640.694	906.386	567.808	991.830
Febrer	582.919	1.041.298	670.027	770.557
Març	674.528	1.118.097	582.052	849.970
Abril	525.776	1.082.538	594.490	876.283
Maig	603.886	1.067.046	672.630	993.908
Juny	534.979	848.582	560.460	796.686
Juliol	635.774	893.807	550.637	883.621
Agost	569.784	1.033.917	561.519	1.020.607
Setembre	666.670	1.163.491	542.689	1.169.855
Octubre	747.053	1.142.730	663.286	1.063.395
Novembre	621.167	804.375	615.715	1.031.764
Desembre	742.245	934.568	494.913	927.022
TOTAL	7.545.475	12.036.835	7.076.226	11.375.498

Variació interanual

	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	10,21	-12,68	-11,38	9,43
Febrer	11,07	37,39	14,94	-26
Març	20,37	21	-13,71	-23,98
Abril	-7,56	10,54	13,07	-19,05
Maig	-10,03	-3,21	11,38	-6,85
Juny	-11,8	-16,38	4,76	-6,12
Juliol	-11,67	-0,93	-13,39	-1,14
Agost	-0,08	-1,45	-1,45	-1,29
Setembre	11,45	9,18	-18,6	0,55
Octubre	22,16	51,82	-11,21	-6,94
Novembre	-0,08	-16,7	-0,88	28,27
Desembre	25,09	5,36	-33,32	-0,81
TOTAL	5,64	6,01	-6,22	-5,49

	Exportació	Importació
Tarragona		
Variació 2012-13. Acumulat octubre	-6,22	-5,49
Catalunya		
Variació 2012-13. Acumulat octubre	0,54	-4,5
Espanya		
Variació 2012-13. Acumulat octubre	4,29	-3,90
Tarragona/Catalunya		
2012	12,61	17,57
2013	12,12	17,07

Font: elaboració pròpia a partir de DGA

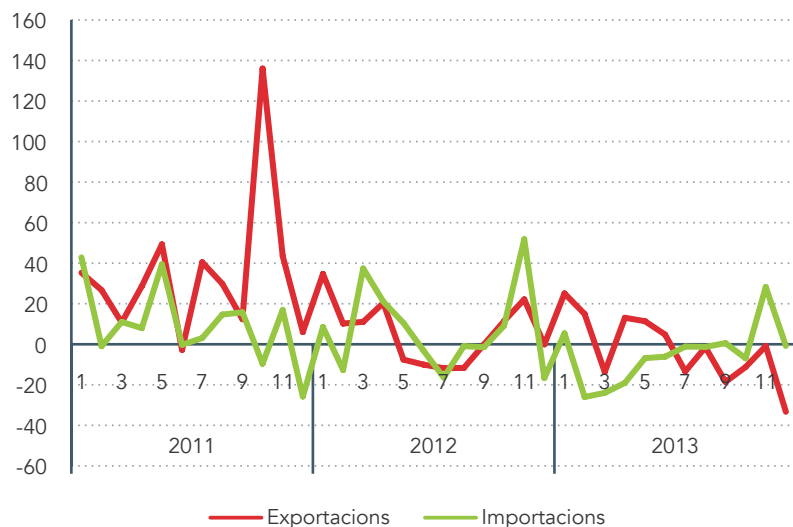
L'exercici de 2013 reflecteix un menor impacte del comerç exterior en l'economia de la zona, ja que s'ha experimentat una variació de -6,22 de les exportacions i de -5,49 de les importacions. Aquest menor dinamisme en vendes i compres, que no ha estat compensat per la demanda interior, ens condueix invariablement a un nivell d'activitat més baix i, alhora, repercuteix en indicadors del PIB i, indirectament, d'ocupació a la baixa. Ja hem vist com aquests nivells d'activitat més baixos han repercutit en el tràfic portuari, amb uns efectes indirectes importants, així com en la disminució de l'ocupació industrial.

La caiguda de les exportacions s'ha manifestat principalment cap als països europeus amb un descens en els compradors principals, com ara la disminució del 9,14% amb França, del 6,60% amb Alemanya, del 29,50% amb Itàlia i del 1,95% amb Portugal. Aquesta davallada en les exportacions no ha pogut ser compensada pels increments d'Holanda (15,20%) o del Regne Unit (36,76%). Les disminucions s'han manifestat en plàstics, química orgànica i, principalment, en combustibles minerals, que han disminuït en un 17,74% (és l'agrupació exportadora més important de l'àrea amb 1.253.039,7 milers d'euros exportats l'any 2013).

Pel que fa a les importacions, la disminució ha estat motivada pel descens de combustibles minerals (essencialment, petroli) en un 13,95% interanual, de plàstics en un 4,47% i de productes diversos de les indústries químiques en un 12,31%. La disminució de les importacions ha afectat les nostres compres als principals països de la Unió i ha generat un canvi en el subministrament de combustibles amb un fort augment de les compres a Algèria i una certa disminució a Rússia, principals subministradors de la zona.

Els resultats a la baixa de l'àrea analitzada han estat superiors als del conjunt català i espanyol, àmbits que, en conjunt, han incrementat

Variació interanual per mesos de les exportacions i importacions

Font: elaboració pròpia a partir de DGA

exportacions i han reduït importacions, fets que assenyalen una millora en l'indicador de cobertura en relació amb les seves vendes i compres a l'exterior. Aquesta dinàmica ha fet que les comarques de l'àrea perdin pes en relació amb el total d'exportacions i importacions catalanes durant l'exercici de 2013.

En el gràfic següent, es poden observar les variacions interanuals dels darrers tres exercicis. Pel que fa a les exportacions, es pot observar una línia de menor creixement, que s'ha manifestat de manera notòria a partir de la segona meitat del 2013; en les importacions, s'observa una dinàmica un xic diferent: tot i el descens pel conjunt anual, aquest va ser més intens durant els primers mesos de l'any i, a continuació, es va estabilitzar fins a acumular un fort augment el mes de novembre, situació que esdevé una compensació dels mesos anteriors.

Els majors dèficits i superàvits en el comerç exterior de la zona l'any 2013

	Dèficits	
	Saldo	Índex cobertura
Algèria	-122.132	2,54
Aràbia Saudita	-60.109	1,03
Noruega	-51.416	1,04
EE.UU	-25.684	12,12
Alemanya	-25.681	77,1
Xina	-22.677	24,52
Rússia	-20.281	14,53
Egipte	-15.541	1,9
Holanda	-12.549	79,79
Marroc	-8.591	71,4
TOTAL	-364.661	32,61
	Superàvits	
	Saldo	Índex cobertura
Itàlia	50.883	298,07
Regne Unit	38.685	308,42
Portugal	23.698	247,97
França	19.893	123,75
Togo	15.118	—
Grècia	13.199	2626,9
Gibraltar	12.586	—
Hongria	3.679	973,87
Polònia	3.079	131,71
Suïza	2.981	321,3
TOTAL	183.801	243,23

Font: elaboració pròpia a partir de DGA